

- csak olyan számlát bocsáthat ki, amelyben áfaösszeget, áfamértéket nem tüntet fel.¹³¹

Nem járhat el alanyi adómentesként az adóalany, és ebből következően adófizetési kötelezettség terheli például akkor, ha a vállalkozásban tárgyi eszközként használt terméket értékesít; beépítés alatt álló vagy beépített új ingatlant, építési telket értékesít; adóköteles ingyenes ügyletet teljesít; terméket importál; külföldi által belföldön teljesített szolgáltatás után szolgáltatás-igénybevevőként válik adófizetésre kötelezetté.¹³²

Az alanyi adómentesség megszűnik

- ha az adóalany a tárgyév utáni évre már nem kívánja az alanyi adómentességet alkalmazni és az erre irányuló szándékát a tárgyév december 31-ig változásbejelentő lapon bejelenti a NAV-hoz,
- a 12 millió forintos értékhatárt meghaladja.¹³³

Ha az adóalany alanyi adómentessége az értékhatár meghaladása miatt szűnik meg, alanyi adómentességet a megszűnés évét követő két naptári évig nem választhat.¹³⁴

5.2.2. Általános szabályok szerinti adózás

Ha a különleges jogállású adóalany a **kompensációs felárra nem jogosító ügyleteire nem választ alanyi adómentességet**, az ilyen termékértékesítései, szolgáltatásnyújtásai után az Áfa tv. általános szabályai szerint kell az adófizetési kötelezettségét teljesítenie, függetlenül attól, hogy a NAV-hoz benyújtott bejelentő-, változásbejelentő lapon a kompensációs rendszer alkalmazása mellett az általános szabályok szerinti adózását jelölte-e. Ugyancsak az Áfa tv. általános szabályai szerint kell teljesítenie az adókötelezettségét annak a mezőgazdasági tevékenységet végző adóalanynak, akit a különleges jogállás – a törvényi feltételek hiányában – nem illet meg, illetve annak, aki a különleges jogállásáról lemondott; feltéve természetesen, hogy a törvényi feltételek és/vagy adózói választás hiányában nem alanyi adómentes.

Azoknál a termékértékesítéseknél, szolgáltatásnyújtásoknál, amelyeknél az adóalany az általános szabályok szerint teljesíti az adófizetési kötelezettségét, főszabály szerint **27 százalékos adómérték** alkalmazandó. A mezőgazdasági termékek köréből kizárólag a sertés, szarvasmarha, juh, kecske, baromfi, haltermékek, valamint a tojás és a tej¹³⁵ tartoznak kedvezményes, **5 százalékos adómérték** alá. Az 5 százalékos adómérték alkalmazásának feltétele, hogy az értékesített termék megfeleljen a hivatkozott pontok valamelyikében szereplő szöveges meghatározásnak és az adott pontban hivatkozott vámtarifaszám alá tartozzon. Az

¹³¹ Áfa tv. 187. §.

¹³² Áfa tv. 193. §.

¹³³ Áfa tv. 191. § (1) bekezdés.

¹³⁴ Áfa tv. 191. § (3) bekezdés.

¹³⁵ Az Áfa tv. 3. számú melléklet I. rész 19–49. és 52–58. pontjainak meghatározása.

olyan tej, tejtermék, ami nem tartozik 5 százalékos adómérték alá,¹³⁶ **18 százalékos adómértékkel adózik.**¹³⁷

Az általános szabályok szerint teljesített adóköteles termékértékesítéshez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan felmerült, előzetesen felszámított adó levonható.¹³⁸

A Községi ügyletekre – Közösségen belüli termékértékesítés, Közösségen belüli termékbeszerzés, Közösségen belüli szolgáltatásnyújtás és igénybevétel – a 17. számú és a 29. számú információs füzet tartalmaz tájékoztatást.

5.2.3. Pénzforgalmi elszámolás alkalmazása

Az a különleges jogállású adóalany, aki **nem alanyi adómentes, előzetes választása alapján** – ha annak egyéb törvényi feltételei is fennállnak – **pénzforgalmi elszámolást is alkalmazhat.** A pénzforgalmi elszámolás a tárgyévet megelőző év végéig választható. Év közben választható a pénzforgalmi elszámolás az adóalany belföldi nyilvántartásba vételével, valamint az alanyi adómentesség választására jogosító felső értékhatár átlépésével egyidejűleg.¹³⁹

Pénzforgalmi elszámolásnál a fizetendő adót nem az ügylet teljesítésekor, hanem az ellenérték megfizetésének – az ellenérték átvétele, jóváírása stb. – időpontjában kell megállapítani.¹⁴⁰ A pénzforgalmi elszámolás alkalmazásának feltétele az is, hogy az ügyletről kibocsátott számlán szerepeljen a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezés.¹⁴¹ Pénzforgalmi elszámolásnál a levonható adó is pénzforgalmi szemléletben állapítandó meg, vagyis az adólevonási jog csak az ellenérték megtérítése után gyakorolható.¹⁴²

A pénzforgalmi elszámolás nem terjed ki az adóalany azon ügyleteire, amelyekre a kompenzációs rendszert alkalmazza.

5.2.4. Gabonák, olajos magvak fordított adózása

A belföldi fordított adózás alá tartozó termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások között mezőgazdasági termék is szerepel.¹⁴³ A fordított adózás azonban nem alkalmazandó a különleges jogállású, kompenzációs felárra jogosult adóalany mezőgazdasági tevékenysége körébe tartozó termékértékesítésére és termékbeszerzésére.¹⁴⁴ Ennek megfelelően a különleges jogállású adóalanyt

¹³⁶ A 3. számú melléklet I. rész 54. pont szerint.

¹³⁷ Ha a 3/A. számú melléklet 1–3. pontok egyikének megfelel.

¹³⁸ Az Áfa tv. VII. fejezetében foglaltak figyelembevételével.

¹³⁹ Áfa tv. XIII/A. fejezet, 196/A. §, 196/D. §, 196/G. §, Art. 16. §.

¹⁴⁰ Áfa tv. 196/B. § (2) bekezdés a) pont.

¹⁴¹ Áfa tv. 196/B. § (4) bekezdés.

¹⁴² Áfa tv. 196/B. § (2) bekezdés b) pont.

¹⁴³ Áfa tv. 142. § (1) bekezdés i) pontja, 6/A melléklet.

¹⁴⁴ Áfa tv. 142. § (8) bekezdése.